

Gemeente Rijswijk

1ste halfjaarrapportage 2025

Rijswijk

LEESWIJZER	3
1. VOORJAARSNOTA 2025	4
FINANCIËLE VERWERKING EERDER GENOMEN RAADSBSLUITEN	5
PROGRAMMA 0. Bestuur en ondersteuning	6
PROGRAMMA 1. Veiligheid	8
PROGRAMMA 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	9
PROGRAMMA 3. Economie	10
PROGRAMMA 4. Onderwijs	12
PROGRAMMA 5. Sport, cultuur en recreatie	14
PROGRAMMA 6. Sociaal domein	16
PROGRAMMA 7. Volksgezondheid en milieu	20
PROGRAMMA 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	23
PROGRAMMA 9. Algemene middelen en overig	26
ONTWIKKELING INVESTERINGSKREDIETEN 2025	28
FINANCIEEL OVERZICHT	30
OVERZICHT INHUUR	32
LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN	33

LEESWIJZER

Het college van de gemeente Rijswijk biedt u deze eerste halfjaarrapportage 2025 aan. Voorheen bestond deze rapportage uit de Voorjaarsnota en de Kadernota. Omdat het meerjarig financieel beeld minder rooskleurig is dan voorgaande jaren, is de Kadernota sinds vorig jaar via een intensiever proces tot stand gekomen.

Gezien de Kadernota daardoor ook uitgebreider is, wordt die via een separate rapportage aan de gemeenteraad aangeboden. Verder is het meerjarig financieel beeld ook de reden waarom er nu minder begrotingswijzigingen worden voorgesteld dan voorgaande jaren.

De voorjaarsnota is bedoeld als een informatie- en beslisdocument van het college aan de raad, met inhoudelijke informatie over:

- de structurele doorwerking voor 2025 vanuit de jaarrekening 2024;
- beleidsmatige en financiële ontwikkelingen van het lopende jaar 2025;
- andere relevante informatie voor 2025 met eventueel een doorkijk naar latere jaren.

Voorjaarsnota 2025

De opbouw van de voorjaarsnota is als volgt:

- eerder genomen raadsbesluiten;
- programma's;
- investeringskredieten;
- Financieel overzicht.

Financiële consequenties voorjaarsnota

De financiële consequenties van de voorjaarsnota zijn opgenomen in deze rapportage. Ze zijn als volgt opgebouwd (V=voordeel, N=nadeel):

Primaire begroting 2025	V	547.000		
<i>Beginstand vóór de voorjaarsnota</i>			V	547.000
<u>Voorjaarsnota 2025:</u>				
Eerder genomen raadsbesluiten	-	0		
Programmatotaal ontwikkelingen	N	457.000		
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	N	1.135.000		
Meicirculaire		P.M.		
			N	1.592.000
<i>Totaal inclusief de voorjaarsnota</i>			N	1.045.000

De actualisatie van het financieel beeld leidt tot een nadelig saldo voor 2025 van € 1.045.000. In de Kadernota worden maatregelen voorgesteld, waardoor het begrotingssaldo voor 2025 uiteindelijk op een positief saldo kan eindigen.

Hierbij wordt opgemerkt dat de meicirculaire nog niet ontvangen is. De meicirculaire kan nog wat overige bijstellingen bevatten, zowel voordelig als nadelig. De raad wordt hierover zo spoedig mogelijk via een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

1. VOORJAARSNOTA 2025

FINANCIËLE VERWERKING EERDER GENOMEN RAADSBSLUITEN

Hieronder wordt een overzicht getoond van de eerder genomen raadsbesluiten waarvan de financiële verwerking in de begroting en de investeringskredieten in deze halfjaarrapportage worden meegenomen.

Bedragen x € 1.000								
Omschrijving	Rv-nummer	Datum Raad	Programma	Beleidsproduct	2025	2026	2027	2028
Exploitatiebudget								
Innovatiefonds Sociaal Domein	RV 24-067	17-12-2024	6. Sociaal domein	Divers	-352			
Innovatiefonds Sociaal Domein dekking reserve	RV 24-067	17-12-2024	6. Sociaal domein	Divers	352			
Budgetoverheveling 2024 naar 2025	RV 25-009	18-2-2025	Divers	Divers	-955			
Budgetoverheveling 2024 naar 2025 dekking reserve	RV 25-009	18-2-2025	Divers	Divers	955			
Grondexploitatie Sion - t Haantje lasten	RV 25-019	24-4-2025	8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.740	-1.632	-422	-12.723
Grondexploitatie Sion - t Haantje baten	RV 25-019	24-4-2025	8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-2.740	1.632	422	12.723
Saldo Exploitatiebudget					-	-	-	-
Investeringskrediet								
Integrale aanpak onderwijshuisvesting	RV 25-004	28-1-2025	8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.1 Ruimte en leefomgeving	-2.445			
Aanpassing publieke tribune raadszaal	RV 25-006	18-2-2025	9. Algemene middelen en overig	0.4 Overhead	-60			
Voorbereidingskrediet Actualisatie Ontwikkelkader Havenkwartier	RV 25-008	18-2-2025	8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	8.3 Wonen en bouwen	-250			
Saldo Investeringskrediet					-2.755	-	-	-

N.b. sommige van de bovenstaande raadsbesluiten worden op meerdere regels getoond. Dat komt omdat die raadsbesluiten zowel een voordelig als een nadelig financieel effect heeft.

PROGRAMMA 0. Bestuur en ondersteuning

Beleidsproduct 0.1 Bestuur

Communicatieadviseur en Informatiebeheer Gemeenteraad

Halverwege 2024 is een Communicatieadviseur Gemeenteraad in dienst genomen. Om communicatieactiviteiten voor de gemeenteraad op te kunnen pakken is het nodig om hiervoor in 2025 € 7.000 en vanaf 2026 € 15.000 structureel beschikbaar te stellen. Ook is een eenmalig budget gewenst om activiteiten op te pakken met betrekking tot de gemeenteraadsverkiezingen 2026. Het betreft € 6.000 incidenteel per jaar voor 2025 en 2026.

Verder heeft de gemeenteraad tijdens de vergadering van 23 april 2024 ingestemd met het raadsvoorstel "Uitbreiding Griffie (RV 24-011)", op basis waarvan een Informatiebeheerder Gemeenteraad in dienst is genomen. Doel hiervan is het verbeteren van de kwaliteit en de vindbaarheid van raadsinformatie. Om dit mogelijk te maken is de aanschaf van een externe zoekmachine benodigd. Het gevraagde budget dekt de jaarlijkse kosten van deze externe zoekmachine, inclusief support. Vanaf 2025 gaat het structureel om € 6.000 en vanaf 2026 komt daar € 6.000 structureel per jaar bij, totaal € 12.000 per jaar. Verder is eenmalig € 15.000 nodig om de hiervoor benodigde zoekmachine te implementeren.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	0.1 Bestuur			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig - = nadelig	2025	2026	2027	2028
Communicatieadviseur en Informatiebeheer Gemeenteraad	-34	-33	-27	-27

Beleidsproduct 0.2 Burgerzaken

Budgettaire neutrale overheveling van beleidsproduct Burgerzaken naar Overhead

Om de processen binnen de gemeente te verbeteren is eind 2024 een organisatorische wijziging doorgevoerd. Hierbij worden activiteiten van Burgerzaken overgeheveld naar Bedrijfsvoering om beter en efficiënter te kunnen werken, zoals de kosten voor de adviesgroep Nederlandse gemeenten over de leges en de website voor het bezwaar maken op de WOZ. De personeelsbudgetten waren vorig jaar al overgeheveld, de overheveling van de overige kosten moet nog worden verwerkt.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	0.2 Burgerzaken			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig - = nadelig	2025	2026	2027	2028
Budgettaire neutrale overheveling van Burgerzaken naar Overhead	82	82	82	82

Beleidsproduct 0.63 Parkeerbelasting

Lagere parkeeropbrengsten

Als gevolg van het uitstel tot 1 oktober 2025 van de invoering van parkeerregulering in de Plaspoelpolder en de uitbreiding van de reguleringstijden in zone 1 en zone 2, vallen de parkeeropbrengsten € 157.500 lager uit dan oorspronkelijk geraamd. De voorbereidingen en uitvoering van de maatregelen zijn echter al in gang gezet en verlopen conform planning, waardoor de bijbehorende kosten ongewijzigd blijven.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	0.63 Parkeerbelasting			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig - = nadelig	2025	2026	2027	2028
Lagere parkeeropbrengsten	-158	-	-	-

PROGRAMMA 1. Veiligheid

Dit programma heeft geen wijzigingen.

PROGRAMMA 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Beleidsproduct 2.1 Verkeer en Vervoer

Formatie ondergrondse infrastructuur

De energietransitie, de aanleg van een warmtenet en de verzwaring van het elektriciteitsnet heeft veel invloed op de ondergrondse en bovengrondse infrastructuur. De investering hierin zorgt voor extra werklast, waarvoor een senior beleidsadviseur nodig is. Deze medewerker zal vooruitlopend op de aanleg van deze netten advies geven over de meest strategische keuzes ten aanzien van de ondergrond. De kosten voor deze formatie-uitbreiding bedragen € 110.000 en worden gedekt uit extra leges voor de kabels en leidingen.

Hogere onderhoudskosten (i)VRI's

Het onderhoud aan VRI's is de afgelopen jaren fors duurder geworden door indexeringen, prijsstijgingen van materiaal en schaarste aan leveranciers in de markt. Vooral de onderhoudskosten van iVRI's (welke rekening houden met de actuele verkeerssituatie) zijn beduidend hoger dan bij gewone VRI's doordat deze complexere software en hardware bevatten. De hogere kosten bedragen structureel € 100.000.

Financiële gevolgen Beleidsproduct		2.1 Verkeer en vervoer			
Bedragen * € 1.000		Inc.	Struc.		
+ = voordelig		2025	2026	2027	2028
- = nadelig					
Formatie ondergrondse infrastructuur		-110	-110	-110	-110
Dekking formatie Leges kabels en leidingen		110	110	110	110
Hogere onderhoudskosten (i)VRI's		-100	-100	-100	-100

PROGRAMMA 3. Economie

Beleidsproduct 3.1 Economische Ontwikkeling

Versterking Energy Cave

De Energy Cave is een publiek-privaat samenwerkingsverband rondom de warmtetransitie dat verder geprofessionaliseerd wordt in entiteit, organisatie en governance. Om de uitvoering van haar activiteiten te bekostigen, krijgt de Energy Cave financiële middelen van verschillende samenwerkingspartners:

- In dat kader heeft de Energy Cave in 2023 een financiële bijdrage vanuit de MRDH ontvangen ten behoeve van de versterking van de Energy Cave. Van het nog resterende saldo wordt aanvullend een bedrag van € 75.000 begroot in 2025. De MRDH-bijdrage kent ook een co-financieringsverplichting. In 2025 draagt ROC Mondriaan vanuit deze co-financieringsverplichting € 41.000 bij aan de activiteiten die worden uitgevoerd ten behoeve van de doorontwikkeling van de programmalijn Educatie.
- Daarnaast is de Energy Cave partner in een project binnen het Kansen voor West programma. Vanuit dit project ontvangen we in 2025 een bijdrage van € 25.000 in de gemaakte kosten in het kader van ondersteuning MKB ten behoeve van innovatieprojecten gericht op duurzame warmte.
- In het kader van de Geothermie Delta heeft de gemeente Den Haag de Energy Cave / Gemeente Rijswijk vorig jaar de opdracht gegeven als kwartiermaker een Economisch Agenda op te stellen. Vanuit deze bijdrage wordt € 40.000 begroot in 2025.
- Tot slot is door TNO een bijdrage van € 40.000 toegezegd voor de verdere ontwikkeling van de Energy Cave. In ruil voor deze bijdrage gebruikt TNO de Energy Cave voor diverse team- en netwerkbijeenkomsten in het kader van duurzame energie. Daarnaast noemt de Energy Cave TNO als partner in haar communicatie naar buiten toe.

Hierdoor wordt de begroting voor zowel de lasten als de baten verhoogd met € 221.000.

Financiële gevolgen				
Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	3.1 Economische ontwikkeling			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig - = nadelig	2025	2026	2027	2028
Versterking energy cave	-221	-	-	-
Versterking energy cave dekking	221	-	-	-

Beleidsproduct 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Projectbijdrage MRDH revitalisering

Rijswijk en Den Haag werken al ruim 70 jaar samen in de gemeenschappelijke regeling IPP Haaglanden. De laatste jaren richten zij zich daarbij voornamelijk op het revitaliseren van de bedrijventerreinen Plaspoelpolder en Westvlietweg. IPP Haaglanden voert daarvoor onder andere uit:

- Haalbaarheidsonderzoek van transformatie verouderde kantoorpanden naar bedrijfspanden;
- Onderzoek naar beter benutten van bestaande kavels door optoppen van bestaande panden;
- Onderzoek doen naar fondsvorming;
- Inhuur projectleider voor het IPP Haaglanden;
- Inzet gebiedsmakelaar Westvlietweg.

Als onderdeel van de revitalisering van de Plaspoelpolder zet Rijswijk een gebiedsmakelaar in. Het doel van de inzet van de gebiedsmakelaar is om de relatie met de ondernemers, eigenaren en investeerders in de Plaspoelpolder te verbeteren. Daarnaast zet de gebiedsmakelaar zich in voor de totstandkoming van een BIZ en wordt onderzocht waar kansen voor beter benutten van de bestaande ruimte zijn te realiseren. De kosten voor deze gebiedsmakelaar bedragen € 100.000, waarvan de MRDH een projectbijdrage heeft toegekend van € 50.000. De andere helft wordt via cofinanciering door de gemeente betaald, waarvoor ze budget heeft in haar reguliere begroting. De begroting moet wel worden bijgesteld voor de projectbijdrage van de MRDH en de kosten die daarmee worden gedekt.

Financiële gevolgen		3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Beleidsproduct		Inc. Struc.			
Bedragen * € 1.000					
+ = voordelig					
- = nadelig					
		2025	2026	2027	2028
Projectbijdrage MRDH revitalisering		-50	-	-	-
Projectbijdrage MRDH revitalisering dekking		50	-	-	-

PROGRAMMA 4. Onderwijs

Beleidsproduct 4.2 Onderwijshuisvesting

Tijdelijke huisvesting Steenvoordeschool

In de eerste en tweede halfjaarrapportage 2024 is reeds melding gemaakt van een waarschijnlijke kostenoverschrijding op de nieuwbouw Steenvoordeschool. Er is toen aangegeven dat een eventuele aanpassing van het krediet en de bijbehorende begrotingswijzigingen worden voorgelegd zodra met de bouw is gestart en (de omvang van) het verzekeringsgeld is bevestigd. Het laatste is nog niet het geval.

Om de periode van nieuwbouw te overbruggen zal door de vertraging dus ook langer gebruik gemaakt moeten worden van de tijdelijke onderwijshuisvesting. Omdat deze vanuit de exploitatie bekostigd moet worden, zal daar nu alvast een begrotingswijziging voor opgenomen moeten worden en kan er niet gewacht worden op duidelijkheid m.b.t. de verzekeringsgelden. Het restant van de begrotingswijziging wordt voorgelegd zodra er volledige duidelijkheid vanuit de verzekeraar rondom de omvang van de verzekeringsgelden is. Mocht in de uitkering ook een vergoeding voor de tijdelijke huisvesting zitten, dan zal dat deel t.z.t. als (gedeeltelijke) dekking voor de huur van de tijdelijke huisvesting in de exploitatie opgevoerd worden.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	4.2 Onderwijshuisvesting			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig - = nadelig	2025	2026	2027	2028
Tijdelijke huisvesting Steenvoordeschool	-582	-291	-	-

Beleidsproduct 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Schoolmaatschappelijk werk

Het schoolmaatschappelijk werk is in gezamenlijkheid aanbesteed door de gemeente Den Haag, gemeente Rijswijk, de samenwerkingsverbanden Passend onderwijs voor het primair en het voortgezet onderwijs en het ROC Mondriaan. De aanbestedingsperiode liep van 1 augustus 2019 tot 1 augustus 2023 met een verlengingsoptie van maximaal 2 maal 1 jaar. Vanwege de ontwikkelingen die de gemeente Den Haag aan het doorvoeren is in het kader van de zorg voor jeugd (het Haags Toekomstperspectief) waarin het schoolmaatschappelijk werk ook een plaats moet krijgen, hebben de aanbestedende partijen besloten gebruik te maken van de verlengingsoptie voor 2 (school)jaren waardoor de aanbesteding afloopt per 1 augustus 2025.

Bij de verlenging hebben de aanbieders van het schoolmaatschappelijk werk aangegeven dat zij, gezien de CAO-ontwikkelingen en extreem hoge inflatie, de continuïteit en de dienstverlening tegen het vaste uurtarief van de aanbesteding van € 63 per uur niet meer kunnen garanderen. De gezamenlijke aanbestedende partijen hebben afgesproken de uurprijs te willen indexeren (per augustus 2023 en vervolgens telkens per januari). Daarbij hebben de partijen ook afgesproken zich in te spannen om het totaal aantal uren schoolmaatschappelijk werk dat voor de scholen beschikbaar is te handhaven.

Op basis van de afgesproken indexatie komt de nieuwe uurprijs per 1 januari 2025 uit op €72,45 per uur. Om het aantal uren schoolmaatschappelijk werk te handhaven op het afgesproken aantal moet het budget structureel worden verhoogd met € 21.300.

Financiële gevolgen		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			
Beleidsproduct		Inc.			
Bedragen * € 1.000		Struc.			
+ = voordelig		2025	2026	2027	2028
- = nadelig					
Schoolmaatschappelijk werk		-21	-21	-21	-21

PROGRAMMA 5. Sport, cultuur en recreatie

Beleidsproduct 5.2 Sportaccommodaties

Frictiekosten Prinses Irene Sportpark (winstwaarschuwing)

In december 2024 is er een schikking tot stand gekomen tussen de gemeente Rijswijk en de Stichting Beheer Exploitatie Sportfaciliteiten Rijswijk. Hierbij is tussen partijen onder andere afgesproken dat het recht van opstal voor de stichting tot en met 30 juni 2026 wordt verlengd en dat RVC Celeritas gedurende deze periode geen gebruik zal maken van de opstallen. Doordat het recht van opstal verlengd is tot 30 juni 2026 maken wij als gemeente extra kosten. Dit zijn frictiekosten van o.a. huur extra units voor kleedkamers, externe juridische ondersteuning en taxatiekosten. Deze bedragen lopen op tot circa € 75.000.

Subsidievaststelling SPUK MEOZ

De gemeente Rijswijk heeft in 2023 gebruik gemaakt van de SPUK MEOZ regeling. Dit betrof een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten energie openbare zwembaden (MEOZ) over 2022 en 2023 voor een geschat bedrag van € 688.000 en is als subsidie verstrekt aan Optisport.

De werkelijke meerkosten zijn lager uitgevallen, waardoor Optisport € 354.200 moet terugbetalen aan de gemeente. Dit bedrag moet de gemeente vervolgens weer terugbetalen aan het rijk.

Financiële gevolgen		5.2 Sportaccommodaties			
Beleidsproduct					
Bedragen * € 1.000		Inc.	Struc.		
+ = voordelig		2025	2026	2027	2028
- = nadelig					
Subsidievaststelling SPUK MEOZ		354	-	-	-
Subsidievaststelling SPUK MEOZ terugbetaling rijk		-354	-	-	-

Beleidsproduct 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Impuls jongeren en talent cultuurregio's

Het Ministerie van OCW heeft, via de penvoerder gemeente Den Haag, de cultuurregio Haaglanden een specifieke uitkering Impuls jongeren en talent cultuurregio's toegekend. Voor Rijswijk gaat het om een bedrag van € 17.150. Voor eind 2025 dient hiermee een impuls gegeven te worden aan culturele talentontwikkeling en het versterken en aanjagen van jongerencultuur.

We besteden het voor Rijswijk ontvangen bedrag van € 17.150, als onderdeel van de specifieke uitkering Impuls jongeren en talent cultuurregio's, aan culturele talentontwikkeling en het versterken en aanjagen van jongerencultuur. Dit doen we middels incidentele subsidieverlening.

Financiële gevolgen Beleidsproduct		5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			
Bedragen * € 1.000		Inc.	Struc.		
+ = voordelig		2025	2026	2027	2028
- = nadelig					
Impuls jongeren en talent cultuurregio's SPUK		17	-	-	-
Impuls jongeren en talent cultuurregio's		-17	-	-	-

Beleidsproduct 5.6 Media

Lagere vaststelling subsidie Bibliotheek aan de Vliet

Wij hebben de subsidie over 2023 aan Stichting de Bibliotheek aan de Vliet lager vastgesteld. De bibliotheek had het jaar 2023 afgesloten met een positief resultaat, als gevolg van haar verhuizing naar het Huis van de stad. De bibliotheek heeft daarom begin 2025 een bedrag terugbetaald. Dit resulteert in een onderschrijding op het beleidsproduct van € 50.000.

Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen

Met ingang van 2026 wijzigt de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Als gemeente krijgen wij dan een wettelijke zorgplicht ten aanzien van de openbare bibliotheek. Voor de (voorbereiding van) de zorgplicht krijgt de gemeente structureel extra middelen. Voor 2025 en 2026 via een decentralisatie-uitkering Openbare bibliotheken van € 2,95 per inwoner; voor Rijswijk gaat het om jaarlijks € 176.000. Deze middelen zijn in de septembercirculaire 2024 toegekend. Daarna verloopt de bekostiging van de zorgplicht via het gemeentefonds. Besluitvorming over de inzet van de extra middelen moet nog plaatsvinden. Onderdeel van de wetwijziging betreft ook het opstellen van een meerjarenplan door de gemeente. Wij verwachten u daar in de tweede helft van dit jaar nader over te informeren.

Financiële gevolgen Beleidsproduct		5.6 Media			
Bedragen * € 1.000		Inc.	Struc.		
+ = voordelig		2025	2026	2027	2028
- = nadelig					
Lagere vaststelling subsidie Bibliotheek aan de Vliet		50	-	-	-
Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen		-176	-176	-	-

PROGRAMMA 6. Sociaal domein

Beleidsproduct 6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie

Motie Behoud mantelzorgwaardering

Bij de behandeling van de Begroting 2025-2028 op 5 november 2024 is de motie "Behoud mantelzorgwaardering" aangenomen. Daarom wordt het budget voor mantelzorgwaardering verhoogd met € 70.000.

Subsidie aan Stichting Welzijn Rijswijk

Op basis van de wet Markt en overheid moet de gemeente een marktconforme huur berekenen aan huurders van het Huis van de stad Rijswijk. Voor de Stichting Welzijn Rijswijk resulteert dit in hogere huurlasten ten opzichte van de vorige locatie. Ter compensatie wordt de subsidie aan Stichting Welzijn Rijswijk vanaf 2025 structureel verhoogd met € 12.570.

Opvang ontheemden Oekraïne

Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne ontvangt Rijswijk de specifieke uitkering Opvang Oekraïners. Op basis van de actuele raming worden de lasten met € 240.000 bijgesteld en de baten met € 380.000. Hiermee worden de totale begrote baten en lasten dit jaar € 8,8 miljoen.

Opvang vluchtelingen AZC Lange Kleiweg

De raad heeft ingestemd met de opvang van vluchtelingen gedurende twee jaar. Met het COA is daarvoor een overeenkomst aangegaan. COA keert gedurende de twee jaar een vergoeding uit aan gemeente voor de inzet van personeel en overige kosten. De totale lasten t/m 2027 voor de inzet van interne en externe medewerkers voor de opvang van vluchtelingen worden geraamd op € 513.000, welke uit de COA-vergoeding worden gedekt.

Onderwijshuisvesting voor AZC kinderen

Gemeenten moeten zorgen voor geschikte schoolgebouwen voor kinderen van asielzoekers. Om de kosten daarvoor te dekken, vragen we financiële steun aan via een speciale regeling van het COA. Het bedrag dat we verwachten te ontvangen, bepaalt hoeveel we kunnen uitgeven. We weten pas precies wat de kosten en opbrengsten zijn als duidelijk is hoeveel kinderen er naar de asielzoekersklassen komen. Daarom worden de financiële consequenties opgenomen in de tweede halfjaarrapportage van 2025.

Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang

De (extra) kosten die de GGD maakt voor deze implementatie verwerken zij in de kostprijs per (toezichts-)product. Voor 2024 is het begrote bedrag voor de toezichts- en handhavingstaken op de kinderopvang voldoende om deze (en autonome) kostenstijging van de producten van de gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden op dit product op te vangen. Voor 2025 zijn onlangs de nieuwe kostprijzen per (toezichts-)product bekend gemaakt en is overleg gevoerd over de (inschatting) van het totaal aantal en soorten onderzoeken die in 2025 naar verwachting in Rijswijk uitgevoerd zullen moeten worden door de GGD (de onderzoeken in het kader van deze taak zijn wettelijk verplicht). Voor 2025 zal het huidige begrote bedrag niet voldoende zijn om de kosten te dekken en wordt de begroting met € 6.000 met middelen die vanuit de septembercircular 2024 beschikbaar zijn gesteld.

Indexering budgetten SPUK GALA

Het Rijk heeft de budgetten met betrekking tot de SPUK GALA geïndexeerd. De lasten stijgen voor 2025 met € 11.100 en voor 2026 met € 9.020 en worden gedekt vanuit de SPUK GALA.

Financiële gevolgen		6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
Beleidsproduct		Inc. Struc.			
Bedragen * € 1.000					
+ = voordelig		2025	2026	2027	2028
- = nadelig					
Motie behoud mantelzorgwaardering		-70	-70	-70	-70
Subsidie Stichting Welzijn Rijswijk		-13	-13	-13	-13
Opvang Oekrainers		-240	-	-	-
Opvang Oekrainers dekking SPUK		380	-	-	-
Opvang vluchtelingen AZC Lange Kleiweg		-218	-185	-110	-
Opvang vluchtelingen AZC Lange Kleiweg dekking		218	185	110	-
Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang		-6	-	-	-
Indexering Spuk GALA		-11	-9	-	-
Indexering Spuk GALA dekking		11	9	-	-

Beleidsproduct 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Versterking cliëntondersteuning 2025

Vanuit de specifieke uitkering Regeling versterking cliëntondersteuning 2025 is € 50.000 toegekend. Deze uitkering is bestemd voor het lokaal versterken van de functie van cliëntondersteuning. We gaan hiervoor de onafhankelijke cliëntondersteuning beter vindbaar en toegankelijker maken voor een bredere groep inwoners. Verder worden de specifieke behoeften van doelgroepen in kaart gebracht en zorgen we voor flexibele, op maat gemaakte, ondersteuning in afstemming met het aanbod van uit de brede toegang.

Programma Rijswijk dichtbij

Vanuit de regionale SPUK IZA zijn in 2025 middelen beschikbaar. Hiervan wordt € 246.000 besteed aan het programma Rijswijk samen dichtbij:

- Nieuwe communicatiemiddelen € 35.000
- Aanpassing website, bijeenkomsten en leersessies etc. €30.000
- Inhuur projectleider € 151.000
- Inzet ervaringsdeskundige in brede toegangsteam € 30.000

Vroegsignalering en opvolging in de wijk

Niet iedere inwoner zoekt tijdig ondersteuning of ziet in dat ondersteuning nodig is. Dit kan dan later leiden tot een crisis. Als gemeente willen we meer outreachend werken en deze inwoners eerder signaleren. Om onze 'vroegsignalering' te verbeteren en tot een nieuwe werkwijze te komen, stellen we t/m 31-12-2026 twee extra medewerkers aan, die toegevoegd worden aan de generalistische basis van het sociaal domein. Dit kost € 107.920 voor 2025 en wordt gedekt met een subsidie van ZonMw (€ 72.920) en de SPUK IZA (€ 35.000).

Buurtgezinnen

We financieren het stimuleren informele hulp door steungezinnen te koppelen aan een gezin in de wijk die het zwaar heeft, aan eenoudergezinnen of waar sprake is van een chronische aandoening of beperking. De hulp is alledaags en gelijkwaardig, een steuntje in de rug. Hierdoor kan het zelfvertrouwen en de veerkracht van vraaggezinnen worden versterkt en neemt de behoefte voor het inzetten van professionele hulp af. In 2025 gaat het om minimaal 15 koppelingen en de doorloop en begeleiding van gekoppelde gezinnen van voorgaande jaren. De kosten bedragen € 50.220 en worden gedekt uit de SPUK IZA.

Financiële gevolgen		6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen			
Beleidsproduct		Inc. Struc.			
Bedragen * € 1.000					
+ = voordelig		2025	2026	2027	2028
- = nadelig					
Versterking clientondersteuning 2025		-50	-	-	-
Versterking clientondersteuning 2025 dekking SPUK		50	-	-	-
Programma Rijswijk dichtbij		-246	-	-	-
Programma Rijswijk dichtbij dekking SPUK IZA		246	-	-	-
Vroegsignalering en opvolging in de wijk		-108	-	-	-
Vroegsignalering en opvolging in de wijk dekking subsidie zon Mw		73	-	-	-
Vroegsignalering en opvolging in de wijk dekking subsidie SPUK IZA		35	-	-	-
Buurtgezinnen		-50	-	-	-
Buurtgezinnen dekking SPUK IZA		50	-	-	-

Beleidsproduct 6.3 Inkomensregelingen

BUIG

Het Rijk stelt de Rijksbijdrage voor de BUIG enkele keren gedurende het jaar bij. De gemeentelijke begroting passen we structureel hierop aan. Recent is het 'Nader voorlopig Rijksbudget' voor 2025 bekend gemaakt. De bijdrage vanuit het Rijk is neerwaarts bijgesteld met als voornaamste oorzaak een landelijk lager volume van bijstandsuitkeringen. Het werkelijk aantal verstrekte uitkeringen in 2024 is lager dan bij het bekend maken van het 'Voorlopige Rijksbudget' 2025 werd verwacht.

In het 'Nader voorlopige Rijksbudget' zijn de componenten voor de loon-en prijsbijstelling in 2025 nog niet verwerkt. Deze worden meegenomen bij de vaststelling van het 'Definitieve Rijksbudget' 2025 aan einde van dit jaar. Op basis van de huidige informatie is de verwachting dat deze bijstelling voldoende zal zijn om de nu bekende hogere kosten, door met name de stijging van het minimumloon, te dekken. Omdat er nog onzekerheden zijn over het definitieve Rijksbudget, willen we dit risico alvast onder de aandacht brengen. Bij de 2e halfjaarrapportage komen we hierop terug.

Jeugdeducatiefonds (JEF)

Vanuit de IZA-middelen van 2025 wordt € 25.000 toegevoegd aan het JEF. Hiermee blijven we 5 basisscholen in Rijswijk financieel ondersteunen, zodat scholen budget hebben om flexibel in te zetten voor leerlingen die hulp nodig hebben. Met deze financiële bijdrage biedt dit precies de hulp die nodig is om kinderen gelijke kansen te geven, door barrières weg te nemen die niets met hun talent, maar alles met hun omstandigheden te maken hebben. Denk hierbij aan de aanschaf van schoolspullen, een fiets om op tijd op school te komen, een laptop voor thuisonderwijs of het mogelijk maken van deelname aan sport-, culturele of educatieve activiteiten. De ondersteuning kan ook worden ingezet voor het versterken van ouderbetrokkenheid of het bieden van extra begeleiding aan kinderen met een leerachterstand.

Financiële gevolgen				
Beleidsproduct		6.3 Inkomensregelingen		
Bedragen * € 1.000		Inc.	Struc.	
+ = voordelig				
- = nadelig		2025	2026	2027
				2028
Jeugdeducatiefonds		-25	-	-
Jeugdeducatiefonds dekking SPUK IZA		25	-	-

Beleidsproduct 6.60-6.91 Wmo

Wmo duurzame aanpak wachttijden

Het niet afhandelen van Wmo-meldingen binnen de wettelijke termijn heeft directe impact op inwoners die afhankelijk zijn van hulp en voorzieningen. Voor meer toelichting hierover wordt verwezen naar raadsinformatiebrief "RIB 25 025 Wachttijden bij de Wmo, het Zorgloket". Omdat een duurzame aanpak van te lange wachttijd voor de behandeling van een melding noodzakelijk en urgent is, is een extern onderzoek gedaan. De adviezen uit dit onderzoek vormen de basis voor een blijvende verbetering van zowel de inrichting als de werkwijze binnen het Wmo-team. Om meldingen nu en in de toekomst binnen de wettelijke termijn af te ronden is meer capaciteit in de uitvoering nodig. Dit kost structureel € 400.000.

Hiernaast hebben we incidenteel voor 2025 extra capaciteit nodig om de bestaande wachtlijst dit jaar weg te werken, wat € 450.000 kost. Deze capaciteitsinvestering in combinatie met aanpassing van inrichting en werkwijze moet leiden tot een blijvende verbetering in de dienstverlening aan onze kwetsbare inwoners.

Financiële gevolgen				
Beleidsproduct		6.60-6.91 Wmo		
Bedragen * € 1.000		Inc.	Struc.	
+ = voordelig				
- = nadelig		2025	2026	2027
				2028
Wmo duurzame aanpak wachttijden		-850	-400	-400

Beleidsproduct 6.751 – 6.92 Jeugdhulp

Ontwikkelingen Jeugdhulp

In 2025 hebben we de indexatie van de tarieven voor jeugdzorg van 4,9% al in de begroting verwerkt. Met het inzicht van nu zien we in het gebruik van jeugdzorg van afgelopen periode geen ontwikkelingen die vragen om een bijstelling van de primitieve begroting. Aan de ene kant is het aantal jeugdigen dat jeugdzorg ontvangt niet verder gestegen. Dit is een positieve ontwikkeling, vooral doordat we als stad wel verder groeien en er dus meer jeugdigen in onze stad wonen. Aan de andere kant zien we wel een stijging in de gemiddelde kosten per jeugdige. Dat betekent dat de zorg die wordt ingezet langer duurt en zwaarder en intensiever is.

Het toenemend gebruik van professionele jeugdzorg en de bijkomende stijging van lasten is een ontwikkeling die alle aandacht verdient. In 2024 is het programma kostenbeheersing gestart om meer focus aan te brengen in het ombuigen van het gebruik en de kosten van jeugdhulp, mede naar aanleiding van de besparingsopgave uit de Hervormingsagenda. We blijven het gebruik van jeugdzorg en uitgaven intensief monitoren en komen in de tweede halfjaarrapportage terug op de verwachte uitgaven jeugdhulp in 2025.

PROGRAMMA 7. Volksgezondheid en milieu

Beleidsproduct 7.1 Volksgezondheid

Nu Niet Zwanger (NNZ)

Nu Niet Zwanger draagt bij aan het voorkomen van ongewenste zwangerschappen. Zij doen dit door onder andere anticonceptie aan te bieden en aandachtfunctionarissen te trainen bij lokale partners. Deze aandachtfunctionarissen zijn getraind om het gesprek aan te kunnen gaan over seksualiteit, kinderwens en anticonceptie. Ze sluiten aan bij de ketenaanpak Kansrijke Start. Dit kost € 10.000 om uit te voeren, wat wordt gedekt uit de SPUK IZA.

Mentaal gezondheidsnetwerk

Dit jaar werken we aan het versterken van de pilot mentale gezondheidsnetwerk door middel van de verkennende gesprekken, wat € 65.000 kost en uit de SPUK IZA wordt gedekt. De samenwerking tussen sociaal en medisch domein wordt versterkt en er wordt gestreefd naar het verminderen of voorkomen van lange wachtlijsten voor de GGZ. We financieren 2 professionals (wijkteam medewerker en sociaal werker) die het verkennend gesprek uitvoeren, deelnemen aan casusoverleggen en de stuurgroep. De verkennende gesprekken worden in duo's gevoerd op locatie van verschillende huisartsen. Patiënten worden waar mogelijk al geholpen in het voorliggend veld met bijvoorbeeld sociale problematiek of stress door schulden.

Indexering JGZ en GGD

De JGZ voert verschillende taken uit op het gebied van volksgezondheid en preventief jeugdbeleid. De lasten van het JGZ basispakket stijgen met € 152.000. Deze stijging hangt enerzijds samen met de toename van het aantal kinderen in Rijswijk en anderzijds met de afgesproken indexering voor het jaar 2025 (gewogen definitieve indexcijfer OVA/PPC 2023) van 6,56%.

De lasten van de regionale taken van de GGD stijgen met € 37.400. Dit betreft de indexering (OVA) 2025 van 4,91%.

Indexering budgetten SPUK GALA

Het Rijk heeft de budgetten met betrekking tot de SPUK GALA geïndexeerd. De lasten en dekking voor Volksgezondheid stijgen voor 2025 met € 14.080 en voor 2026 met € 8.960.

Financiële gevolgen		7.1 Volksgezondheid			
Beleidsproduct		Inc.	Struc.		
Bedragen * € 1.000					
+ = voordelig		2025	2026	2027	2028
- = nadelig					
Nu Niet Zwanger	-10	-	-	-	-
Nu Niet Zwanger dekking SPUK IZA	10	-	-	-	-
Mentaal gezondheidsnetwerk	-65	-	-	-	-
Mentaal gezondheidsnetwerk dekking SPUK IZA	65	-	-	-	-
Indexering JGZ en GGD	-189	-189	-189	-189	-189
Indexering Spuk GALA	-14	-9	-	-	-
Indexering Spuk GALA dekking	14	9	-	-	-

Beleidsproduct 7.2 Riolering

Formatie Riolering

Door de toenemende woningbouwopgave, onderhoud aan riolering en oppervlaktewater is formatie-uitbreiding voor € 97.000 noodzakelijk. Uit de benchmark van stichting RIONED blijkt dat Rijswijk op het product riolering en water onderbezet zijn. Dit wordt gedekt binnen het beleidsproduct Riolering.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	7.2 Riolering			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig - = nadelig	2025	2026	2027	2028
Formatie Riolering	-97	-97	-97	-97
Formatie Riolering dekking	97	97	97	97

Beleidsproduct 7.3 Afval

Amendement verlaging afvalstoffenheffing

Bij de raadsbehandeling van de begroting 2025 heeft de raad ingestemd met het amendement verlaging afvalstoffenheffing. In dat amendement is opgenomen:

- a) De begroting 2025 wordt aangepast, waarbij het tarief voor de afvalstoffenheffing 2025 wordt verlaagd,
- b) Bij de jaarrekening 2024 wordt de voordelig uitgevallen marktopbrengsten bron- en nagescheiden PMD van € 262.000 toegevoegd aan een reserve 'egalisatiemiddelen',
- c) Bij de 1e halfjaarrapportage 2025 wordt €130.000 aan de reserve onttrokken.

Hierbij wordt onderdeel c) van het amendement verwerkt.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	7.3 Afval			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig - = nadelig	2025	2026	2027	2028
Amendement verlaging afvalstoffenheffing onttrekking reserve	130	-	-	-

Beleidsproduct 7.4 Milieubeheer

Toekenning bijdrage Hoogheemraadschap Delfland

Op locatie van een Rijswijks tuincentrum wordt sinds 2022 een Groen Klimaatplein ingericht en gebruikt voor publieksacties- en voorlichting. Het tuincentrum en andere lokale partijen, zoals bedrijven uit de branche en verenigingen, zijn actief betrokken bij de programmering. De gemeente en het Hoogheemraadschap Delfland dragen gezamenlijk bij aan de kosten. Het Hoogheemraadschap Delfland draagt sinds 2024 voor 50% van de kosten bij. Deze steun zorgt

ervoor dat het Groen Klimaatplein Rijswijk levendig blijft, onder professionele begeleiding van coördinator Steenbreek. De bijdrage is nu geïndexeerd en dat moet verwerkt worden. De eigen bijdrage van de gemeente wordt opgevangen in de bestaande budgetten.

Omgevingsdienst Haaglanden

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) voert wettelijke milieu uitvoeringstaken uit voor negen gemeenten binnen Haaglanden en de provincie Zuid-Holland. Om de deelnemersbijdrage voor 2025 van de ODH te kunnen betalen, moet het budget structureel met € 68.000 worden verhoogd. Verder kan de ODH in 2025 hun taakstelling niet volledig voldoen, waardoor er incidenteel € 42.000 extra budget nodig.

Financiële gevolgen				
Beleidsproduct		7.4 Milieubeheer		
Bedragen * € 1.000		Inc.	Struc.	
+ = voordelig				
- = nadelig				
		2025	2026	2027
				2028
Toekenning bijdrage Hoogheemraadschap Delfland		-5	-15	-15
Toekenning bijdrage Hoogheemraadschap Delfland dekking		5	15	15
Omgevingsdienst Haaglanden		-110	-68	-68

PROGRAMMA 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Beleidsproduct 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Standplaats Molenhof

Door vertraging in de ontwikkeling worden nog te maken kosten en nog te ontvangen opbrengsten uit 2024 doorgezet naar boekjaar 2025. Het geraamde eindsaldo van de grondexploitatie is onveranderd.

Eikelenburg

In de ontwikkeling worden nog kosten gemaakt in 2025 en 2026 en worden nog opbrengsten verwacht in 2025. De verwachte opbrengsten zijn nog niet eerder opgenomen opbrengsten in de begroting. Deze extra opbrengsten komen uit verrekenclausules in de contracten.

Afkoop Erfpacht

Als gevolg van de verkoop van specifieke gronden waarop momenteel erfpacht rust, wordt op basis van taxatie een incidentele baat van € 880.000 geraamd. Daar staat tegenover het vervallen van de met deze locatie samenhangende structurele baten (erfpachtcanon) van € 30.000 per jaar.

Financiële gevolgen Beleidsproduct	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			
	Inc.	Struc.		
Bedragen * € 1.000				
+ = voordelig	2025	2026	2027	2028
- = nadelig				
Standplaats Molenhof	-90	-	-	-
Standplaats Molenhof opbrengst	150	-	-	-
Eikelenburg	-55	-10	-	-
Eikelenburg opbrengst	250	-	-	-
Afkoop Erfpacht	880	-30	-30	-30

Beleidsproduct 8.3 Wonen en bouwen

Verkoop panden

De gemeente treft voorbereidingen om panden te verkopen in 2025. De verwachting is dat in dit jaar ook opbrengst ontvangen wordt voor de verkoop van een pand. Naar schatting wordt er € 800.000 aan opbrengsten ontvangen.

Meerjaren Prognose Gebiedsontwikkeling

Naast de ontwikkeling van RijswijkBuiten, is in de afgelopen jaren ook in de bestaande stad een transformatie van Rijswijk begonnen. Voor deze binnenstedelijke gebiedsontwikkelingen langs de Stadsas zijn in de afgelopen jaren ontwikkelkaders vastgesteld en heeft de gemeenteraad op meerdere momenten deelbesluiten genomen. Om de gemeenteraad meer integraal te informeren is voor de uitvoering van de vier gebiedsontwikkelingen gestart met informatieve sessies; het Stadsasberaad. Nu is het moment om een nieuwe stap te zetten in het bieden van overzicht, namelijk op de meerjarige financiële situatie van de gebiedsontwikkelingen, dit met deze eerste Meerjaren Prognose Gebiedsontwikkeling (MPG). De MPG geeft inzicht in de

meerjarige financiële situatie van de vier afzonderlijke faciliterende gebiedsontwikkelingen in de Stadsas: Bogaard stadscentrum e.o., Havenkwartier, Kessler Park e.o. en Te Werve Oost.

Uit de MPG blijkt dat voor de gebiedsontwikkelingen ook een financiële bijdrage vanuit de gemeente noodzakelijk is, welke ook is opgenomen in de Kadernota. Deze gemeentelijke bijdrage is het saldo van de kosten voor plantontwikkeling en van investeringen in de openbare ruimte, minus kostenverhaal op ontwikkelaars en ontvangen subsidies. De totale omvang van de gemeentelijke bijdrage voor plantontwikkeling is voor de gehele duur van de gebiedsontwikkelingen becijferd op € 3,8 miljoen. Voor deze gemeentelijke bijdrage wordt voorgesteld om een egalisatiereserve in te stellen en hier de jaarlijks € 486.000 aan te doteren. Op deze wijze is de dekking voor de toekomstige lasten verzekerd. De investeringen in de openbare ruimte die niet worden afgedekt door het kostenverhaal, worden opgenomen in het Langetermijn investeringsprogramma. Jaarlijks vindt actualisatie van het MPG plaats.

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2020 dragen de gemeenten jaarlijks 70% bij aan de kosten van de doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet en het Informatiepunt Leefomgeving. In de septembercirculaire 2024 is de gemeentelijke bijdrage verhoogd en is de bijdrage vanuit het gemeentefonds voor de gemeente verlaagd. Als gevolg hiervan wordt het lastenbudget voor de doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet ook verlaagd.

Wet Betaalbare huur

Voor de uitvoering van de Wet betaalbare huur is o.a. gekeken naar de eerste ervaringen bij andere gemeenten, zoals de gemeente Den Haag. Door de onbekendheid van deze nieuwe wet is het aantal meldingen relatief laag. Daarnaast bestaat het vermoeden dat de bereidheid om een melding te doen laag is, aangezien kwetsbare huurders bang zijn hun woonruimte als gevolg van een melding te verliezen. Ook in Rijswijk zelf zien we nauwelijks dat inwoners 'spontaan' met dergelijke meldingen bij de gemeente komen. De gedachte is daarom om met een vanuit de gemeente geïnitieerde, meer actieve aanpak te komen, waarbij op basis van data-analyse bewoners van bepaalde complexen of buurten worden aangeschreven en geholpen.

Omdat de werklast voor de uitvoering van deze wet vooralsnog lastig in te schatten is, wordt de behandeling van de meldingen in eerste instantie uitbesteed. De gemeente Delft heeft inmiddels hier goede ervaringen opgedaan, waarbij er grotendeels wordt gewerkt met een vast bedrag per opvolging van een melding. Indien het aantal meldingen laag is, vallen de kosten ook laag uit. Als de verwerking zou worden gedaan door een uitbreiding van interne medewerkers, blijven de kosten gelijk bij een laag aantal meldingen en is daarom in het beginstadium niet kostenefficiënt. Een overgang van inhuur naar interne medewerkers is beter als beter ingeschat kan worden hoeveel meldingen er zullen worden gedaan.

Voor de inhuur van een Huurteam voor de opvolging van meldingen is structureel € 25.000 nodig. Er wordt nog onderzocht of deze taak op termijn structureel omgezet kan worden naar de Pandbrigade. Verder is er in 2025 € 21.000 nodig voor een onderzoek naar de particuliere huurvoorraad. In 2026 worden bewoners van complexen en buurten aangeschreven voor het doen van meldingen, waarvoor de kosten € 70.000 bedragen. In 2027 en 2028 zijn de kosten daarvoor lager. Als dekking van alle kosten zijn middelen beschikbaar gesteld vanuit de septembercirculaire 2024.

Financiële gevolgen				
Beleidsproduct		8.3 Wonen en bouwen		
Bedragen * € 1.000		Inc.	Struc.	
+ = voordelig				
- = nadelig				
		2025	2026	2027
				2028
Verkoop panden		800	-	-
Meerjaren Prognose Gebiedsontwikkeling		-486	-486	-486
Digitaal Stelsel Omgevingswet		47	57	68
Wet Betaalbare huur		-46	-95	-36
				-29

PROGRAMMA 9. Algemene middelen en overig

Budgettaire neutrale overheveling van beleidsproduct Burgerzaken naar Overhead

Om de processen binnen de gemeente te verbeteren is eind 2024 een organisatorische wijziging doorgevoerd. Hierbij worden activiteiten van Burgerzaken overgeheveld naar Bedrijfsvoering om beter en efficiënter te kunnen werken, zoals de kosten voor de adviesgroep Nederlandse gemeenten over de leges en de website voor het bezwaar maken op de WOZ. De personeelsbudgetten waren vorig jaar al overgeheveld, de overheveling van de overige kosten moet nog worden verwerkt.

Kostenstijgingen facilitaire dienstverlening

In de eerste helft van 2025 is gebleken dat de kostenstijgingen voor facilitaire dienstverlening, met name op het gebied van beveiliging en schoonmaak, van een zodanige omvang zijn dat deze niet binnen de huidige begrote budgetten opgevangen kunnen worden. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan structurele loonverhogingen die voortvloeien uit CAO-afspraken voor schoonmaak- en beveiligingspersoneel.

Waar het vorig jaar nog mogelijk was om prijsstijgingen binnen het bestaande facilitair budget op te vangen, is dat in de huidige situatie niet langer haalbaar. De recente ontwikkelingen hebben directe gevolgen voor de lopende contracten met onze facilitaire leveranciers.

Om het daardoor ontstane financiële tekort te compenseren en de continuïteit van zowel de kwaliteit als de dienstverlening te waarborgen, is een aanvullend structureel budget van € 200.000 nodig.

Gedeeltelijk terugdraaien bezuiniging Bestuurssecretariaat

Tijdens het proces van de totstandkoming van de Kadernota 2024, ten behoeve van de begroting 2025, is een op dat moment niet ingevuld zijnde vacature opgenomen als bezuinigingsmaatregel. De aanname toentertijd was dat door een andere verdeling binnen het Bestuurssecretariaat de werkzaamheden op een acceptabel niveau kon worden opgevangen. De afgelopen periode is echter gebleken dat de genomen maatregel wel daadwerkelijk een fors negatief effect heeft. Verzocht wordt dan ook om de bezuinigingsmaatregel deels terug te draaien. Het is de inschatting dat bij het invullen van 0,66 fte tot en met juni 2026, van de oorspronkelijke 1 fte, er weer voldoende slagkracht en rust in het team komt. De ingezette acties ten aanzien van efficiënter werken en taakafbakening gaan onverminderd door.

Juridische kosten

Steeds vaker worden er juridische procedures gestart tegen de gemeente, wat te zien is in de jaarrekening 2024. Voor een groot deel betreft juridische advies en begeleiding procedures Raad van State waarbij gespecialiseerde kennis noodzakelijk is, welke de gemeente niet in huis heeft. De verwachting is dat deze lijn zich doortrekt in 2025.

In de komende maanden wordt duidelijk wat de mogelijke extra kosten op juridische bijstand gaan worden. Deze zullen in de 2e halfjaarrapportage worden opgenomen.

Dividend Stedin

Voor de aandelen in Stedin krijgt de gemeente dividend uitgekeerd voor de cumulatief preferente aandelen en de gewone aandelen. Voor het eerste betreft het een vast bedrag, maar voor het tweede wordt het bedrag jaarlijks achteraf vastgesteld in de Algemene vergadering van aandeelhouders. Over 2024 wordt er uiteindelijk € 368.000 meer dividend uitgekeerd dan eerder begroot.

Verhoging salarisbudget

De nieuwe CAO per 1 april 2025 is verwerkt in het financieel beeld.

Verwerking september- en decembercirculaire 2024

De effecten van de septembercirculaire 2024 (zie ook RIB 24.077) en decembercirculaire 2024 worden hierbij verwerkt in de begroting. De wijziging bedraagt per jaar:

- 2025 € 1.793.000
- 2026 € 4.102.000
- 2027 € 5.378.000
- 2028 € 3.438.000

Huis van de stad

Het Huis van de stad is inmiddels alweer ruim een jaar in gebruik. Gedurende die gebruiksperiode is er meer en meer inzicht in de daadwerkelijke structurele kosten voor de onderhoudscontracten en klein onderhoud ontstaan. Tegelijkertijd is er de afgelopen maanden ook sprake geweest van incidentele tegenvallers, die onvoorzien van aard zijn.

Met het in gebruik nemen van het Huis van de stad zijn de structurele kosten voor de onderhoudscontracten en klein onderhoud geraamd op € 140.000. De kosten vallen hoger uit, waardoor structureel het onderhoudsbudget met € 80.000 opgehoogd moet worden en daar bovenop nog incidenteel € 45.000 voor 2025.

Personeelsbegroting

Diverse verschuivingen in de ambtelijke organisatie hebben geleid tot wijzigingen in de programma's. Deze wijzigingen zijn budgettair neutraal.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Divers			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig - = nadelig	2025	2026	2027	2028
Budgettair neutrale overheveling van Burgerzaken naar Overhead	-82	-82	-82	-82
Gedeeltelijk terugdraaien bezuiniging Bestuurssecretariaat	-80	-40	-	-
Kostenstijgingen facilitaire dienstverlening	-200	-200	-200	-200
Dividend Stedin	368	-	-	-
Verhoging salarisbudget	-2.809	-3.359	-4.159	-4.159
Verwerking september- en decembercirculaire 2024	1.793	4.102	5.378	3.438
Onderhoudskosten Huis van de stad	-125	-80	-80	-80

ONTWIKKELING INVESTERINGSKREDIETEN 2025

Tijdelijke huisvesting Pasgeld

Met het raadsvoorstel integrale aanpak onderwijshuisvesting (RV 25-004) heeft uw Raad een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 2.445.250 incl. btw voor het realiseren van de tijdelijke huisvesting in Pasgeld. Onderdeel van dit investeringskrediet is de aanschaf van de tijdelijke units.

Voor de aanschaf van de tijdelijke units stond aanvankelijk op basis van kengetallen opgesteld door een adviesbureau een bedrag van € 1.233.000 incl. btw geraamd. Uit de 1ste aanbesteding ronde zijn deze geraamde kosten door marktwerking achterhaald gebleken.

In reactie daarop zijn in samenspraak met het schoolbestuur aanvullende afspraken gemaakt op basis waarvan de kostenstijging gedrukt kan worden. Om de bouwkosten niet verder op te laten lopen en de zeer strakke deadline van eind dit jaar niet in gevaar te brengen, was het van belang om z.s.m. een nieuwe aanbestedingsronde van start te laten gaan, de opdracht te gunnen en te starten met de bouw. Uit de nieuwe aanbestedingsronde is gebleken dat het investeringskrediet met € 875.000 incl. btw opgehoogd dient te worden. Hiermee komt de totale omvang van het investeringskrediet uit op € 3.320.250 incl. btw.

Eerste inrichting onderwijsleerpakket /meubilair Pasgeld

Met de eerste halfjaarrapportage 2024 heeft de raad een investeringskrediet van € 56.330 vastgesteld voor de eerste inrichting van het onderwijsleerpakket en meubilair voor de 1e en 2e groep van de totaal 8 groepen. Inmiddels blijkt uit de nieuwe leerlingenprognoses dat dit krediet voor 2025 moet worden uitgebreid voor de 3e en 4e groep van de in totaal 8 groepen. Wederom voor een bedrag van € 56.330.

Wagenpark

In de programmabegroting 2025-2028 was in het besluit per abuis opgenomen dat voor het Wagenpark voor 2025 € 68.000 investeringskrediet beschikbaar wordt gesteld. In het investeringsplan was namelijk € 760.000 opgenomen als benodigd krediet, wat het juiste bedrag is. Het krediet dient daarom met € 692.000 worden verhoogd.

Huisvesting dienstverlening Sociaal domein

De dienstverlening van het Sociaal domein is verspreid over de locaties Steenplaetsstraat, Piet van Vlietlaan, Stervoorde en het Huis van de stad. Voor de Steenplaetsstraat en de Piet van Vlietlaan geldt dat er in de toekomst renovaties nodig zijn om onder andere aan de Arbo-normen te voldoen. We werken aan een alternatief waarbij de dienstverlening op één locatie wordt gehuisvest. Er is een locatie gevonden die voldoet aan alle kenmerken om dat te realiseren en is direct beschikbaar. Deze plek is herkenbaar voor inwoners, biedt voldoende ruimte voor samenwerking met andere organisaties en dienstverlening onder één dak en is goed bereikbaar. Bovendien geven we hiermee een impuls aan ruimtelijke ambities in het stationskwartier en achterliggend gebied, gebiedsontwikkeling aan de Piet van Vlietlaan en de dienstverlening aan onze inwoners.

Vanwege de huidige beschikbaarheid van de voorkeurslocatie is het een kans om in 2025 al te starten met de voorbereidingen. Daarvoor is een voorbereidingskrediet van € 250.000 nodig.

Financiële gevolgen Investerings				
Bedragen * € 1.000	Inc.	Struc.		
+ = voordelig	2025	2026	2027	2028
- = nadelig				
Tijdelijke huisvesting Pasgeld	-875	-	-	-
Eerste inrichting onderwijsleerpakket /meubilair Pasgeld	-56	-	-	-
Wagenpark	-692	-	-	-
Huisvesting dienstverlening Sociaal domein	-250	-	-	-

FINANCIEEL OVERZICHT

Bedragen x € 1.000.-				
+ = voordelig				
- = nadelig				
Overzicht per beleidsproduct per programma	2025 Saldo	2026 Saldo	2027 Saldo	2028 Saldo
Primaire begroting	547	-4.237	-3.179	-1.982
Budgetoverhevelingen	-	-	-	-
Beginstand halfjaarrapportage	547	-4.237	-3.179	-1.982
Reeds genomen raadsbesluiten (A)	-	-	-	-
Diverse beleidsproducten	-	-	-	-
Programmaontwikkelingen (B)	-457	-1.843	-1.290	-1.272
Programma Bestuur en ondersteuning	-110	49	55	55
0.1 Bestuur	-34	-33	-27	-27
0.2 Burgerzaken	82	82	82	82
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-	-	-	-
0.63 Parkeerbelasting	-158	-	-	-
Programma Veiligheid	-	-	-	-
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	-100	-100	-100	-100
2.1 Verkeer en vervoer	-100	-100	-100	-100
2.2 Parkeren	-	-	-	-
2.3 Recreatieve havens	-	-	-	-
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
Programma Economie	-	-	-	-
3.1 Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-	-
3.4 Economische promotie	-	-	-	-
Programma Onderwijs	-603	-312	-21	-21
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-582	-291	-	-
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-21	-21	-21	-21
Programma Sport, Cultuur en Recreatie	-126	-176	-	-
5.1 Sportbeleid en activering	-	-	-	-
5.2 Sportaccommodaties	-	-	-	-
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-	-	-
5.4 Musea	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6 Media	-126	-176	-	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	-	-
Programma Sociaal Domein	-799	-483	-483	-483
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	51	-83	-83	-83
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	-	-	-	-
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
6.60-6.91 Wmo	-850	-400	-400	-400
6.751-6.92 Jeugdhulp	-	-	-	-

Bedragen x € 1.000.-				
+ = voordelig				
- = nadelig				
Overzicht per beleidsproduct per programma	2025 Saldo	2026 Saldo	2027 Saldo	2028 Saldo
Programma Volksgezondheid en milieu	-169	-257	-257	-257
7.1 Volksgezondheid	-189	-189	-189	-189
7.2 Riolering	-	-	-	-
7.3 Afval	130	-	-	-
7.4 Milieubeheer	-110	-68	-68	-68
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-	-
Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	1.450	-564	-484	-466
8.1 Ruimte en leefomgeving	-	-	-	-
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.135	-40	-30	-30
8.3 Wonen en bouwen	315	-524	-454	-436
Algemene dekkingsmiddelen en overig (C)	-1.135	341	857	-1.083
Divers	-1.135	341	857	-1.083
Totaal A + B + C	-1.592	-1.502	-433	-2.355
Totaalstand na halfjaarrapportage 2025 (Beginstand + A+ B + C)	-1.045	-5.739	-3.612	-4.337

OVERZICHT INHUUR

Onderstaand overzicht geeft de gerealiseerde inhuur tot en met april weer. Hierin wordt getoond hoeveel van de gerealiseerde lasten worden gedekt uit externe financiering. Verder worden de gerealiseerde lasten ook ingedeeld naar vier categorieën:

- inhuur op kennis/knelpunt,
- inhuur op vacatureruimte,
- inhuur op ziektevervanging en
- inhuur op zwangerschapsvervanging.

Dit overzicht zal in de loop van 2025 verder gespecificeerd worden. Daarbij zal de begroting worden verdeeld naar de categorieën. Hierbij wordt voor de inhuur vanwege vacatureruimte het onbenutte salarisbudget nog omgezet naar inhuurbudget. Verder zullen ook prognoses worden opgesteld.

De verwachting is dat bovenstaande aanpassingen met de tweede halfjaarrapportage doorgevoerd zullen zijn.

Team	Gerealiseerde Lasten	Externe Dekking	Verdeling gerealiseerde lasten naar categorieën			
			Vacature	Ziekte	Zwanger	Kennis
Bedrijfsvoering	187.455	0	304	0	0	187.151
Bedrijfsvoering Sociaal Domein	906	0	0	0	0	906
Beleid Sociaal Domein	51.886	5.000	9.272	0	42.614	0
Communicatie & Participatie	916	0	916	0	0	0
Concerncontrol	381	0	0	0	0	381
Cultuur & Evenementen	0	0	0	0	0	0
Directie	0	0	0	0	0	0
Economische Zaken	14.279	0	6.310	0	0	7.970
Energie en Klimaat	62.468	44.468	11.598	0	0	50.870
Facilitair	13.752	0	0	0	0	13.752
Financiën	110.393	0	48.439	0	0	61.954
Gebiedsontwikkelingen	272.408	272.408	141.824	0	0	130.584
Griffie	0	0	0	0	0	0
HRM	63.066	0	0	26.607	0	36.459
Informatie	111.249	0	72.030	0	0	39.219
Inkomen & Participatie	124.702		84.988	34.195	0	5.518
Jeugd, Onderwijs en Sport	23.940	23.940	0	0	0	23.940
Juridische Zaken	172.139	0	61.954	0	0	110.185
Maatschappelijke Ondersteuning & Jeugd	191.579	0	92.544	0	23.686	75.349
Maatschappelijke Ontwikkeling	19.778	0	0	0	0	19.778
Mobiliteit en Parkeren	138.016	0	29.371	0	0	108.645
Onderhoud Ruimtelijk Domein	1.420	0	0	0	0	1.420
Programmabureau RijswijkBuiten	239.722	239.722	436	0	0	239.286
Publieke Dienstverlening	56.376	0	45.816	0	0	10.559
Ruimte	262.948	262.948	260.748	0	0	2.200
Ruimtelijke Ontwikkeling	48.762	0	0	0	0	48.762
Sociaal Domein	2.517	0	2.517	0	0	0
Stadsbeheer	31.483	0	4.167	0	0	27.316
Vastgoed	11.049	0	0	0	0	11.049
Veiligheid, Inspectie & Handhaving	120.987	0	70.571	0	0	50.416
Vergunningen	131.629	131.629	5.039	0	0	126.590
Werk en Schuldhulpverlening	11.858	0	11.858	0	0	0
Eindtotaal	2.478.063	980.115	960.700	60.802	66.301	1.390.260

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Gebruikte afkortingen

AZC = Asielzoekerscentrum
BIZ = Bedrijveninvesteringszone
BUIG = Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (uitkeringen Participatiewet)
CAO = Collectieve arbeidsovereenkomst
COA= Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
GALA = Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD = Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ = Geestelijke gezondheidszorg
IPP Haaglanden = Industrieschap Plaspoelpolder Haaglanden
iVRI = Intelligente verkeersregelininstallatie
IZA = Integraal Zorgakkoord
JEF = Jeugdeducatiefonds
JGZ = Jeugdgezondheidszorg
MEOZ = Meerkosten energie openbare zwembaden
MKB = Midden- en kleinbedrijf
MPG = Meerjaren Prognose Gebiedsontwikkeling
MRDH = Metropoolregio Rotterdam Den Haag
NNZ = Nu Niet Zwanger
OCW = Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODH = Omgevingsdienst Haaglanden
OVA = Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling
PPC = Prijsindexcijfer particuliere consumptie
RV = Raadsvoorstel
SPUK = Specifieke uitkering
TNO = Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek
VRI = Verkeersregelininstallatie
VSO = Voortgezet speciaal onderwijs
Wmo = Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsob = Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen